

טיוטת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (תיקון מס'), התשע"ב-2011 - הסמכת ועדת שרים

לענייני חקיקה

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י ם :

1. לאשר עקרונית את טיוטת-חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (תיקון מס'), התשע"ב-2011 - המצ"ב.
2. להסמך את ועדת השרים לענייני חקיקה לאשר על דעת הממשלה את נוסחה הסופי של הצעת החוק.

דברי הסבר

במסגרת יישום מדיניות הממשלה לקידום החיסכון ארוך הטווח לקצבה על פני אפיקי חיסכון אחרים, לשם הבטחת רווחתם של היחידים בחברה בעת זקנה, תוקן בשנת 2008 חוק הפיקוח על קופות גמל על שירותים פיננסיים (קופות גמל) התשס"ה-2005, בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (תיקון מס' 3), התשס"ה-2008, ס"ח התשס"ה, עמ' 60.

בתיקון האמור, בוטלה האפשרות לחיסכון בקופות הגמל לתגמולים למטרת קבלת סכום הונני, אפיק חיסכון אשר הקנה לחוסכים בו זכאות להטבות מס. כמו כן נקבע, כי משיכת כספים שיועדו לקצבה באמצעות היוונם לסכום חד פעמי תותר אך ורק בתנאי שהמושך הותיר בידי סכום להבטחת קצבה מזערית.

לשם השלמת הרפורמה של עידוד אפיקי החיסכון לקצבה על פני אפיקי חיסכון אחרים, ובעקבות ביטול החיסכון ההונני כמפורט לעיל, מוצע לתקן את פקודת מס הכנסה (להלן - הפקודה) ולהרחיב את מסגרת הטבות המס הניתנות בעת משיכת כספים באפיק החיסכון לקצבה וכן להתאים את הוראותיה להוראות חוק הפיקוח על קופות גמל, כנוסחו לאחר תיקון מס' 3.

התיקון העיקרי בהצעת החוק נעשה בסעיף 9א לפקודת מס הכנסה (נוסח חדש), התשכ"א - 1961 (להלן: "הפקודה"). סעיף 9א לפקודה דן בשלושה נושאים: פטור על קצבה מזכה, פטור על קיצבה מוכרת (והשפעת משיכה של פיצויי פיטורין פטורים ממס על פטורים אלה) וניצול הפטורים על קצבאות כאמור בעת היוון;

כיום מעוגנים בסעיף שני מסלולי פטור חלופיים: פטור ממס, בתנאים המפורטים בו, ל"קצבה מוכרת" כהגדרתה בסעיף, או פטור ממס ל-35% מ"קיצבה מזכה" כהגדרתה בו, לפי הגבוה מביניהם, שמקבל יחיד שהגיע לגיל פרישה או שמקבלים שאירים.

להלן עיקרי התיקון המוצע:

א. הגדלת השיעור הפטור מהקצבה באופן מדורג במשך 15 שנים, וזאת עד לשיעור של 67% מהקצבה (בשנת המס 2012 שיעור הפטור יעמוד על 43.5%); מוצע לקבוע בסעיף 9א לפקודה, כי הסכום החודשי הפטור לא יחושב עוד כשיעור מסכום הקצבה בפועל עד תקרה, אלא כסכום קבוע המהווה שיעור מתוך סכום התקרה.

ב. מתן פטור מלא ממס ליחיד בהגיעו לגיל 60, בעת משיכת קצבה מוכרת, כהגדרתה בהצעת החוק, הנובעת מכספים שהופקדו בקופות גמל לקצבה מיום כג' בטבת התש"ס (1 בינואר 2000), ואשר הפקדתם לא הקנתה למפקיד הטבת מס ובלא תלות בקצבה המזכה;

ג. הגדלת הסכום המקסימאלי הפטור בהיוון בהתאם להגדלת שיעורי הפטור לקצבה על פי הצעה זו.

ד. במקביל לתיקונים האמורים, מוצע, כי ישונה מנגנון חישוב הסכום המנוצל מתוך הפטור הקבוע בסעיף קטן 9א (ב), בגין נטילת מענקים פטורים על ידי הנישום.

ה. מוצע כי הסדר קבלת הפטור במועד היוון קצבה יותאם להסדר החדש המוצע לפטור מקצבה.

ו. עוד מוצע לתקן את סעיף 87 לפקודה, על מנת להתאים את הוראות פקודת מס הכנסה להוראות חוק הפיקוח המאפשר היוון סכום הקצבה מעל לסכום הקצבה המזערית.

לנוכח העובדה כי מוצע שהתיקון לפקודה ייכנס לתוקף באופן רטרואקטיבי ב-1.1.2012, ועל מנת שניתן יהיה להיערך לכך בהתאם, וכדי שניתן יהיה להניח את הצעת החוק על שולחן הכנסת בלא להמתין את השבועיים הקבועים בתקנון לעבודת הממשלה, מתבקשת הממשלה להסמיך את ועדת השרים לענייני חקיקה ואכיפת החוק לדון בהצעת החוק על דעת הממשלה.

בנוסף, ועל מנת לאפשר דיון בהצעת החוק מבלי שיהיה צורך להמתין את התקופות המנויות בתקנון הכנסת, מוצע לפנות לוועדת הכנסת בבקשה להקדים את הדיונים בקריאה ראשונה ובקריאה שניה.

נתונים כלכליים, תקציב וההשפעה על משק המדינה

אין.

השפעת ההצעה על מצבת כוח האדם

אין השפעה על כוח אדם.

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

ההצעה אינה נוגעת לתחום סמכותו של שר אחר.

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

אין.

חלופות להצעת ההחלטה

אין.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

אין מניעה משפטית לקבל את הצעת ההחלטה.

מוגש על ידי שר האוצר

כ"ב בשבט התשע"ב
15 בפברואר 2012

מדינת ישראל
משרד האוצר

היועץ המשפטי

כ"ב בשבט התשע"ב
15 בפברואר 2012
ימ. 6402-2012

לכבוד
מזכירות הממשלה

הנדון: הצעת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס'.....והוראת שעה)(הטבות מס לקצבה), התשע"ב-
2012

סעיף 37 לתקנון הממשלה קובע:

- ערר על החלטת ועדה
37. (א) כל שר רשאי לערור בכתב על החלטה של ועדת שרים, למעט החלטה שנתקבלה על-דעת הממשלה, תוך שבועיים מיום שנשלחה אליו.
- לענין החלטות הנשמרות במזכירות הממשלה - תוך שבועיים מהיום שנשלחה אליו ההודעה על ההחלטה.
- (ב) לא הוגש ערר תוך כדי התקופה האמורה, דין החלטת הוועדה כדין החלטת הממשלה בשיבתה והיא תצורף לפרוטוקול של החלטות הממשלה ותקבל תוקף של החלטת ממשלה.
- (ג) הוגש ערר על החלטת ועדת שרים, יעוכב ביצוע ההחלטה עד לקיום דיון בערר כמפורט בסעיף 38.

מכאן, שדין החלטת ועדת השרים לעניני חקיקה ואכיפת החוק כדין החלטת ממשלה בעבור שבועיים ממועד הפצת ההחלטה, אם לא הוגש עליה ערר בתוך התקופה האמורה.

סעיף 48 לתקנון הממשלה קובע:

- החלטת ועדת שרים "על דעת הממשלה"
48. (א) הממשלה רשאית בכל עת למסור נושא פלוני להחלטת ועדת שרים "על דעת הממשלה"; דין החלטת הוועדה כדין החלטת הממשלה בשיבתה והיא תצורף לפרוטוקול של החלטות הממשלה.
- אין להגיש ערר על החלטת ועדת שרים "על דעת הממשלה".
- (ב) סמכות ועדת שרים לפי סעיף זה אינה ניתנת להעברה לוועדת משנה.

לנוכח מועד כניסתו לתוקף המבוקש של התיקון לפקודת מס הכנסה, אשר מוצע להחילו מתחילת שנת המס 2012, ועל מנת שניתן יהיה להיערך לכך בהתאם, מתבקשת הממשלה להעביר את הדיון בטיוטת החוק לוועדת שרים לענייני חקיקה ואכיפת החוק על דעת הממשלה.

בנוסף, בסעיף 81(ג) לתקנון הכנסת נקבע כדלקמן:

הנחה על 81 (א) ...
שולחן
הבית

(ג) הדיון בהצעת החוק לא ייערך אלא לאחר שהצעת החוק הייתה מונחת על שולחן הכנסת לפחות יומיים, אם ועדת הכנסת לא החליטה, לבקשת הממשלה, להקדים את הדיון, ובלבד שבעת ההצבעה על הקדמת הדיון נכחו בוועדת הכנסת לפחות שליש מחבריה הקבועים של הוועדה.

ובסעיף 88 לתקנון הכנסת נקבע כדלקמן:

זמן 88 הקריאה השנייה תיערך למחרת ההנחה על שולחן הכנסת או באחת הישיבות הקריאה השנייה שלאחר מכן, זולת אם החליטה ועדת הכנסת להתיר את הקריאה ביום ההנחה.

על מנת לאפשר דיון בהצעת החוק מבלי שיהיה צורך להמתין את התקופות המנויות בתקנון הכנסת, מוצע לפנות לוועדת הכנסת בבקשה להקדים את הדיונים בקריאה ראשונה ובקריאה שנייה.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרונם:

אין קושי משפטי בהצעה.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת ההחלטה נוגעת להם:

לא רלוונטי.

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את ההצעה:

אין מניעה משפטית לאישור ההצעה.

בכבוד רב,
ישראל בריס, עו"ד

טיוטת חוק

א. שם החוק המוצע

חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (תיקון מס'), התשע"ב-2011.

ב. עיקרי החוק המוצע והצורך בו

כללי במסגרת יישום מדיניות הממשלה לקידום החיסכון ארוך הטווח לקצבה על פני אפיקי חיסכון אחרים, לשם הבטחת רווחתם של היחידים בחברה בעת זקנה, תוקן בשנת 2008 חוק הפיקוח על קופות גמל על שירותים פיננסיים (קופות גמל) התשס"ה-2005¹ (להלן - חוק הפיקוח על קופות גמל), בחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל) (תיקון מס' 3, התשס"ה-2008, ס"ח התשס"ה, עמ' 60 (להלן - תיקון מס' 3 לחוק הפיקוח על קופות גמל).

בתיקון האמור, בוטלה האפשרות לחיסכון בקופות הגמל לתגמולים למטרת קבלת סכום הוני, אפיק חיסכון אשר הקנה לחוסכים בו זכאות להטבות מס. כמו כן נקבע, כי משיכת כספים שיועדו לקצבה באמצעות היוונם לסכום חד פעמי תותר אך ורק בתנאי שהמושך הותיר בידיו סכום להבטחת קצבה מזערית.

לשם השלמת הרפורמה של עידוד אפיקי החיסכון לקצבה על פני אפיקי חיסכון אחרים, ובעקבות ביטול החיסכון ההוני כמפורט לעיל, מוצע לתקן את פקודת מס הכנסה (להלן - הפקודה) ולהרחיב את מסגרת הטבות המס הניתנות בעת משיכת כספים באפיק החיסכון לקצבה וכן להתאים את הוראותיה להוראות חוק הפיקוח על קופות גמל, כנוסחו לאחר תיקון מס' 3.

התיקון העיקרי בהצעת החוק נעשה בסעיף 9א לפקודת מס הכנסה (נוסח חדש), התשכ"א - 1961 (להלן: "הפקודה"). סעיף 9א לפקודה דן בשלושה נושאים: פטור על קצבה מזכה, פטור על קיצבה מוכרת (והשפעת משיכה של פיצויי פיטורין פטורים ממס על פטורים אלה) וניצול הפטורים על קצבאות כאמור בעת היוונן;

כיום מעוגנים בסעיף שני מסלולי פטור חלופיים: פטור ממס, בתנאים המפורטים בו, ל"קצבה מוכרת" כהגדרתה בסעיף, או פטור ממס ל-35% מ"קיצבה מזכה" כהגדרתה בו, לפי הגבוה מביניהם, שמקבל יחיד שהגיע לגיל פרישה או שמקבלים שאירים.

להלן עיקרי התיקון המוצע:

א. הגדלת השיעור הפטור מהקצבה באופן מדורג במשך 15 שנים, וזאת עד לשיעור של 67% מהקצבה (בשנת המס 2012 שיעור הפטור יעמוד על 43.5%); מוצע לקבוע בסעיף 9א לפקודה, כי הסכום החודשי הפטור

¹ ס"ח התשס"ה, עמ' 2024

לא יחושב עוד כשיעור מסכום הקצבה בפועל עד תקרה, אלא כסכום קבוע המהווה שיעור מתוך סכום התקרה.

ב. מתן פטור מלא ממס ליחיד בהגיעו לגיל 60, בעת משיכת קצבה מוכרת הנובעת מכספים שהופקדו בקופות גמל לקצבה מיום כג' בטבת התש"ס (1 בינואר 2000), ואשר הפקדתם לא הקנתה למפקיד הטבת מס ובלא תלות בקצבה המזכה;

ג. הגדלת הסכום המקסימאלי הפטור בהיוון בהתאם להגדלת שיעורי הפטור לקצבה על פי הצעה זו.

ד. במקביל לתיקונים האמורים, מוצע, כי ישונה מנגנון חישוב הסכום המנוצל מתוך הפטור הקבוע בסעיף קטן 9א(ב), בגין נטילת מענקים פטורים על ידי הנישום.

ה. מוצע כי הסדר קבלת הפטור במועד היוון קצבה יותאם להסדר החדש המוצע לפטור מקצבה.

ו. עוד מוצע לתקן את סעיף 87 לפקודה, על מנת להתאים את הוראות פקודת מס הכנסה להוראות חוק הפיקוח המאפשר היוון סכום הקצבה מעל לסכום הקצבה המזערית.

סעיף 1 מוצע להוסיף לסעיף 1 לפקודה הגדרות ל"קופת גמל ותיקה" ו-"תכנית ביטוח", וזאת כדי להתאים את ההגדרות בפקודה להגדרות בחוק הפיקוח על קופות גמל.

סעיף 2 סעיף 8 לפקודה עניינו בחלוקת הכנסה ליותר משנה אחת. סעיף קטן (ג) של הסעיף האמור, מאפשר, בפסקה (1) שבו, חלוקה של הכנסה מהפרשי שכר אשר התקבלה בשנת מס אחת, כך שתיוחס לשנים שבהן נוצרו הפרשי השכר, וזאת עד לתקופה של שש שנות מס המסתיימות בשנת המס שבה התקבלה ההכנסה. תכליתו של הסעיף לאפשר יצירת הקבלה בין מועד הפקת ההכנסה למועד הטלת המס. ההיגיון העומד בבסיס הסעיף האמור חל גם במקרים שבהם קיימת לנישום הכנסה מהפרשי קצבה. לפיכך מוצע לקבוע כי חלוקת ההכנסה לפי פסקה (1) כאמור תחול גם כאשר זכאי הנישום להפרשי קצבה, ובכך תתאפשר פריסה לשנים שאליהן מתייחסים הפרשי הקצבה ולא יותר משש שנים כאמור. בנוסף מוצע להגדיר בבירור לעניין זה מהן סוגי הקצבאות שלגביהן ניתן להעניק את ההקלה ושאותן ניתן לפרוס.

סעיף 3 סעיף 9(16) לפקודה קובע פטור ממס בגין קצבת שאירים המשתלמת על פי חוק או על פי הסכם קיבוצי כשפסקאות (6) (קצבאות לנכי מלחמה) ו-9(16) (קצבאות נכות וזקנה מהביטוח הלאומי), של סעיף 9, אינן חלות לגביה, וזאת בסכום שאינו עולה על קצבה מזכה כהגדרתה בסעיף 9א לפקודה, ובלבד שאם מגיע פטור ממס גם לפי סעיפים 9א או 9ב לפקודה, יינתן הפטור הגבוה מבין השניים.

על פי נוסחו הנוכחי של הסעיף האמור, הפטור אינו חל בעת קבלת קצבת שאירים מקופת גמל לקצבה או תכנית ביטוח. פטור כאמור מוסדר במסגרת סעיף 9א לפקודה, ולפיו ניתן פטור בשיעור של 35% מהקצבה עד התקרה הקבועה בסעיף או פטור על הקצבה המוכרת.

כיום, הפטור המוענק על קצבת שאירים מכוח סעיף 9א לפקודה הנו נמוך מן הפטור המעוגן בסעיף 9(16) לפקודה.

בנסיבות אלה מוצע להסדיר את הפטור על קצבאות שאירים במסגרת סעיף 9(16) לפקודה, כך שיינתן פטור על קצבאות שאירים עד לתקרת הקצבה המזכה (8190 שקלים חדשים) גם כאשר משולמות הקצבאות מקופת גמל לקצבה או על פי תכנית ביטוח וכן באמצעות הסדר של פנסייה תקציבית כהגדרתו בתיקון המוצע. על קצבת שאירים הנובעת מתשלומים פטורים כהגדרתם בסעיף 9א, יינתן פטור מלא ללא הגבלה בתקרה.

עוד מוצע להוסיף הגדרה למונח "שאירים" כך שרק שאירים המוגדרים בסעיף ייהנו מהטבות המס שלפיו, בקבלת הקצבה.

במקביל לתיקון האמור, לסעיף 9(16) לפקודה, מוצע להוציא מתחולת סעיף 9א לפקודה את קצבאות השאירים כך שהסעיף יסדיר מעתה זכאות לפטור רק למקבל הקצבה המקורי, על פי גיל או מצב גופני (ר' דברי הסבר לסעיף 4 להצעת החוק) וכן להתאים את הוראות סעיף 9ב לפקודה שעניינו "פטור לקצבה אחרת" (ר' דברי הסבר לסעיף 5 להצעת החוק).

וזה הנוסח כיום של פסקה (16) של סעיף 9 לפקודה שמוצע להחליפה:

"(16) קיצבת שאירים המשתלמת על פי חוק או הסכם קיבוצי ופסקאות (6) ו-(ג) אינן חלות לגביה, בסכום שאינו עולה על קיצבה מזכה כמשמעותה בסעיף 9א, ובלבד שאם מגיע פטור גם לפי סעיפים 9א או 9ב יינתן הפטור הגבוה מבין השניים;"

סעיף 4 כאמור בחלק הכללי לדברי ההסבר של הצעת חוק זו, עניינו של סעיף 9א לפקודה הוא פטור לקיצבה המשתלמת מאת מעביד או קופת גמל ולקצבה המשתלמת על פי ביטוח מפני אבדן כושר עבודה. הסעיף עוסק בשלושה נושאים: פטור על קצבה מזכה, פטור על קצבה מוכרת (והשפעת משיכה של פיצויי פיטורין פטורים ממס על פטורים אלה) וניצול הפטורים על קצבאות כאמור בעת היוונו. כדי לעודד אנשים לבחור באפיקי החיסכון לקצבה על פני אפיקי חיסכון אחרים, מוצע להרחיב את מסגרת הטבות המס הניתנות בעת משיכת הכספים באפיק חיסכון זה, המעוגנות בסעיף 9א לפקודה. בנוסף, לאור ביטול המסלול ההוני במסגרת תיקון מס' 3 לחוק הפיקוח על קופות גמל, מוצע להגדיל את שיעור הפטור הניתן לקצבה המזכה, כך שהסכום ההוני שהופנה למקורות הקצבה יהא פטור במועד קבלת הקצבה.

לפסקה (1) סעיף קטן (א) של סעיף 9א לפקודה מגדיר את המונחים הנדרשים לסעיף ובכלל זה את המונחים "קצבה", "קצבה מוכרת" ו"קצבה מזכה". על פי ההגדרות כנוסחן היום מהווה ה"קצבה המוכרת" חלק מהקצבה לצורך חישוב הפטור על ה"קצבה המזכה". הנוסח הקיים של ההגדרות "קצבה מוכרת" ו-"תשלומים פטורים" גורם לאי בהירות ולפרשנויות שונות שניתנו להן על ידי גופים שונים. כך, לא ברור אלו מהכספים שהפקיד היחיד במקביל למעבידו נחשבים כקצבה מוכרת אם בכלל, ובנוסף לא ניתן "לצבוע" את ההפקדות הנחשבות כתשלומים פטורים, לאור חוסר היכולת של היחיד להוכיח כי הכספים לא נהנו מהטבות מס. ההגדרות החדשות המוצעות קובעות באופן ברור וודאי מהם התשלומים הפטורים.

להגדרה "קצבה" - מוצע לתקן את ההגדרה "קצבה" שלגביה חלות הוראות סעיף 9א לפקודה, ולמעט ממנה את קצבת השאירים, זאת בשל הטיפול הנפרד לקצבת שאירים המוצע בתיקון לסעיף 9(16) לפקודה (ר' דברי הסבר לסעיף 3 להצעת החוק).

להגדרות "קצבה מוכרת" ו"תשלומים פטורים" - ההגדרות כנוסחן היום קובעות לאמור:

"קיצבה מוכרת" - חלק מקיצבה המשולמת על ידי קופת גמל לקיצבה המנוהלת בידי חברת ביטוח, או

המשולמת בידי קופת גמל לקיצבה אחרת שהוקמה אחרי יום כ"ט בטבת תשנ"ה (1 בינואר 1995), הנובע מתשלומים פטורים; לענין זה, "תשלומים פטורים" –

(1) סכומים שחויבו בתשלום מס כאמור בסעיף 3(ה3);

(2) סכומים שהפקיד מקבל הקיצבה, ואשר לא היה זכאי בעבורם לניכוי כאמור בסעיף 47;

"

הגדרת קצבה מוכרת בנוסחה כיום, כוללת בפועל גם כספים אשר נהנו מהטבת מס בעת הפקדתם, הן משום הקושי לזהות כספים שלא נהנו מהטבת מס לפי סעיף 47 לפקודה, המאפשר העברת ההטבה בין קרובים, והן משום שאינה מחריגה כספים אשר נהנו מהטבת המס המעוגנת בסעיף 45 לפקודה.

מוצע, לתקן את הגדרת "קצבה מוכרת" כך שתכלול רק את אותו חלק מקצבה המשולמת על ידי קופת גמל לקצבה שאינה קרן ותיקה והנובע מתשלומים פטורים. לענין זה מוגדרים התשלומים הפטורים כ:

א. סכומים ששילמו העובד ומעבידיו בעבורו לקופת הגמל לקצבה על חשבון מרכיב תגמולי העובד והמעביד ואשר עולים על סכום התקרה כהגדרתו בסעיף 3(ה3) לפקודה;

ב. סכומים שמקורם בכספי פיצויי פיטורין ששולם בגינם המס, או בהורשה של כספים שהיו בקופת גמל, שאותם ניתן היה בעבר (עד לתיקון מס' 3 לחוק הפיקוח על קופות גמל) להשאיר בקופת הגמל, מהלך תיקון זה כרוך גם בתיקון סעיף 23 בחוק הפיקוח על קופות גמל (ראה דברי הסבר לתיקון העקיף);

ג. סכומים שהופקדו ב"מעמד עצמאי" קרי ללא תשלום מקביל מטעם מעביד, ואשר המפקיד לא היה זכאי בשל הפקדתם לזיכוי לפי סעיף 45 לפקודה או לניכוי לפי סעיף 47 לפקודה.

ד. התשלומים הפטורים כאמור בפסקאות (1) עד (3), שהיו בקופת גמל של יחיד בעת שנפטר. **להגדרה "קצבה מזכה"** – כיום מוגדרת "קצבה מזכה" כ- "אותו חלק מהקיצבה או מסך כל הקיצבאות שמקבל אדם ושאנו עולה על 12,500 לירות לחודש; קיצבה שחלק ממנה הוון - תבוא בחשבון לענין זה הקיצבה שהיתה משתלמת אילולא ההיוון";

מוצע להחליף את ההגדרה האמורה כך שקצבה מזכה תכלול את סך כל הקצבאות שמקבל יחיד ולמעט ממנה את הקצבה המוכרת, המטופלת בנפרד לפי הוראות סעיף 9א המוצע. בנוסף מוצע להעביר את סכום התקרה הקבוע כיום בהגדרה "קצבה מזכה" להגדרה נפרדת - "תקרת קצבה מזכה", כך ששיעור הפטור הקבוע בסעיף 9א(ב) המוצע ייגזר מסכום התקרה ולא מסכום הקצבה בפועל (אם הוא נמוך מסכום התקרה) - כפי שנעשה היום.

להגדרה "מכפיל המרה להון" – הוספת ההגדרה המוצעת נדרשת לצורך תיאום וחישוב הפטור הניתן לקצבה או להיוון הקצבה לפי העניין, על פי מדד שניקבע על ידי שר האוצר. המכפיל נדרש לצורך חישוב הפטור המגיע בעת המרת הקצבה לסכום הוני (היוון הקצבה) ועל מנת שהפטור יהיה זהה בכל המרה כאמור.

להגדרה "מענק פטור" – "מענק פטור" מוגדר כיום כ"אותו חלק ממענק פרישה או מחצית אותו חלק ממענק עקב מוות שניתן עליו פטור ממס על-פי סעיף 9(א7) ושנתקבל לאחר כ"ז באדר ב' התשל"ג (31 במרס 1973), למעט מענק נוסף לקצבה ששולם –

(1) על-פי סעיף 18 לחוק שירות הקבע בצבא-הגנה לישראל (גימלאות), התשי"ד-1954;

(2) לשוטר או סוהר על-פי סעיף 22 לחוק שירות המדינה (גמלאות) (נוסח משולב), התש"ל-1970,

בכפוף לסעיף 77 לחוק האמור;

(3) לעובד שירותי הבטחון כפי שיקבע ראש הממשלה."

מוצע לבטל הגדרה זו לאור שינוי הפרמטרים בנוסחת השילוב שבסעיף 9א(ג) המוצע (ר' דברי הסבר לסעיף האמור) ובשל ההגדרה המוצעת ל"מענקים פטורים" באותו סעיף. לעניין זה יובהר כי מענקים שקודם לכן לא נחשבו כ"מענקים פטורים" ולא נלקחו בחשבון לעניין נוסחת השילוב, כעת ייחשבו לצורך חישוב הנוסחה כאמור. יובהר, כי לאור הגדלת הפטור הכולל לקצבה והשינויים שנעשו בנוסחת השילוב בהצעת חוק זו כך שמשיכת מענקים פטורים פוגעת באופן קטן יותר בפטור לקצבה, לא צפויה פגיעה בפטור מקצבה לאנשי כוחות הביטחון.

לפסקה (2) ולסעיף 9 סעיף 9א(ב) לפקודה, כנוסחו היום, מקנה ליחיד אשר הגיע לגיל פרישה כהגדרתו בסעיף 9א(א) לפקודה, פטור ממס של 35% מסכומי הקצבה שמקבל היחיד עד לתקרה של 7,990 שקלים חדשים נכון לשנת המס 2011, או פטור לקצבה מוכרת, לפי הגבוה מביניהם, וזה נוסחו: (ב) הקיצבה המוכרת או 35% מקיצבה מזכה, לפי הגבוה מביניהם, שמקבל אחד מאלה, פטורים ממס:

(1) מי שהגיע לגיל פרישה;

(2) (נמחקה);

(3) שאירים;

ובלבד שאם הקצבה משתלמת מאת המעביד, שלא על פי חוק או הסכם קיבוצי, לא יעלה הסכום הפטור על 240 לירות לחודש לכל שנת עבודה.

מוצע להגדיל את שיעור הפטור הניתן ליחיד כאמור באופן מדורג במשך 13 שנים (ר' דברי הסבר לסעיף 9 המוצע) וזאת עד לפטור בשיעור של 67% מתקרת קצבה מזכה כהגדרתה בתיקון המוצע (8190 שקלים חדשים, נכון לשנת המס 2012), וזאת בהתאם לשיעורים המפורטים להלן:

- בשנות המס 2012 עד 2015 סכום הפטור יהיה עד לסך השווה ל 43.5% מתקרת קצבה מזכה;

- בשנות המס 2016 עד 2019 סכום הפטור יהיה עד לסך השווה ל- 49% מתקרת קצבה מזכה;

- בשנות המס 2020 עד 2024 סכום הפטור יהיה עד לסך השווה ל- 52% מתקרת קצבה מזכה;

בשנת המס 2025 ואילך סכום הפטור יהיה עד לסך השווה ל-67% מתקרת קצבה מזכה.

בנוסף וכפי שיפורט להלן בדברי ההסבר לפסקה (3) של סעיף 4 להצעת החוק, מוצע להתייחס בנפרד לקצבה מוכרת ולתת פטור מלא, בגין קצבה כאמור, שמקורה בסכומים אשר לא נהנו מהטבת מס בעת הפקדתם, ללא קשר לפטור הניתן לקצבה המזכה.

לפסקה (3) סעיף 9א(ב1) לפקודה קובע פטור לקצבה מוכרת שמקבל יחיד אשר הגיע לגיל 60 והוא אינו זכאי להטבה מכוח סעיף קטן (ב), וזה נוסחו:

"הקצבה המוכרת שמקבל יחיד שמלאו לו 60 שנה, והוא אינו זכאי להטבה לפי סעיף קטן (ב), פטורה ממס."

בשל ההפרדה בין קצבה מזכה לקצבה מוכרת במנגנון הפטור, לאור השינויים בהגדרה של הקצבה המוכרת ומתן הפטור כאמור, ללא תלות בקצבה המזכה, מוצע להוסיף לסעיף האמור את חלופת הזכאות לקצבה מוכרת הנובעת מפרישה מוקדמת. משמע, הפטור ממס יינתן על מלוא הקצבה המוכרת, החל מהמועד שבו הגיע בעל הקצבה לגיל 60 או בעת פרישתו פרישה מוקדמת בשל נכות יציבה בדרגה של 75% או יותר שנקבעה לפי אחד מהחוקים המפורטים בסעיף 9(5).

לפסקה (4)

מטרת סעיף קטן (ב) בנוסחו כיום, המקנה פטור של 35% מהקצבה המזכה, הינה להשוות בין מי שקיבל מענקי פרישה פטורים מכח סעיף 9(א7) לפקודה, לבין מי שהכספים שנחסכו עבורו למטרה זו נותרו בקופת הגמל שלו עד למשיכתם כקצבה. לפיכך, הפטור הניתן מכוח סעיף קטן (ב) כפוף לכך, שהנישום לא קיבל מענקים פטורים בגין השנים שבשלהן משתלמת לו קצבה, ובמקרה שבו קיבל מענקים פטורים כאמור, הופחת סכום הפטור לו הוא זכאי בהתאם למנגנון חישוב הקבוע בסעיף קטן (ג), הידוע גם כ"נוסחת השילוב".

המנגנון הקבוע בסעיף קטן (ג) בנוסחו לפני התיקון המוצע הנו מורכב ביותר, ולפיכך, יוצר חוסר וודאות בקרב נישומים, ובמקרים מסוימים הנוסחה הקבועה בו אף מביאה לתוצאה בלתי סבירה. בנוסף, הולכת וגוברת השאיפה לעודד את החוסכים להותיר את הכספים שנתקבלו כמענק פרישה, בקופות הגמל לקצבה, לשם הבטחת רווחתם בעתיד. לאור האמור מוצע, לקבוע מנגנון חישוב חלופי אשר יהא פשוט ובהיר ובנוסף יעניק יתרון מובהק להותרת כספים שנחסכו לצורך מענקי פרישה בקופת הגמל עד לגיל הפרישה לצורך משיכתם כקצבה.

על פי המנגנון המוצע, הפטור לקצבה הקבוע בסעיף קטן (ב), יושפע ממענקים פטורים שקיבל הנישום, כך שסכום הפטור לגביו לא יעלה על יתרת ההון הפטורה כהגדרתה בסעיף קטן (ג). לצורך חישוב הפטור לקצבה ליחיד שקיבל גם מענקים פטורים כאמור, יופחת מסכום הפטור לקצבה (בהתאם לפסקה (1)(א) הכוונה לסכום השווה ל-67% מתקרת הקצבה המזכה כשהוא מוכפל במכפיל המרה להון) סכום המענקים הפטורים כשהוא ממודד ומוכפל במקדם. המענקים הפטורים שיופחתו הם מענקים שקיבל יחיד בפטור ממס בעד 32 שנות עבודה לכל היותר, שקדמו לגיל הזכאות, אשר מוגדר כגיל הפרישה או הגיל שבו החל יחיד לקבל קצבה מזכה, כולה או חלקה, לפי המאוחר. כלומר, יחיד שיחל לקבל קיצבה בגיל הפרישה (המוגדר כיום כגיל 67 לגבר ו-62 לאישה), או בגיל מאוחר יותר (אם עבד לאחר גיל הפרישה), לצורך חישוב הפטור לו הוא זכאי בשל קצבה כאמור, יובאו בחשבון מענקים שקיבל בשל 32 שנות עבודתו האחרונות. יובהר, כי הואיל וההעדפה היא ליצור יתרון לקצבה על פני סכום הוני, יוכפל סכום המענקים במקדם. המקדם חושב כך שמי שמשך פיצויי פיטורין בגין 32 שנות עבודה, ניצל את מלוא הפטור הנובע מ-35% מתקרת הקצבה המזכה. לפיכך כל שקל מהמענק שיימשך בפטור כשהוא מוכפל במקדם, ישפיע על הפטור לקצבה, כך שמשיכה של מענקים פטורים בגובה הפטור המירבי הניתן להם בעד 32 שנות עבודה תאפס את הפטור לקצבה. יובהר, כי מענקים פטורים שמשך נכה שחלה עליו פסקה (2) להגדרת "גיל פרישה", לא יובאו בחשבון לצורך נוסחת השילוב ולא יפגעו בפטור שלו לקצבה.

דוגמא

יחיד צבר בקופת גמל לקצבה 2.5 מיליון ₪ המאפשרים לו קצבה חודשית בגובה של 10,000 ₪ לפי מקדם אישי שנקבע בינו לבין חברת הביטוח בשיעור של 250. אותו יחיד משך כספי פיצויים במועד הפרישה מעבודתו בגיל 40 בסכום כולל של 120,000 ₪ והמדד הידוע ביום המשיכה היה 90. המדד בחודש ינואר שבשנת הפרישה לקצבה הוא 150.

חישוב הפטור: אלמלא משך פיצויים היה הסכום הפטור 5,350 ₪ (בחשוב של סכום הצבירה חלקי המקדם שנקבע 190, אלא שהוא קיבל מענקים פטורים ולאחר התאמה למדד והכפלה במקדם של 1.5 מתקבלת פגיעה בפטור בגובה של: $1,050 = 120,000 \times (150/90) \times 1.5 / 190$ ולכן יקבל פטור על סכום של 4,300 ₪.

וזוה נוסחו של סעיף קטן (ג) שמוצע להחליפו:

(1) "מי שלאחר תחילת תשלום הקצבה או תוך 15 שנה שלפני תחילת התשלום קיבל גם מענקים בשל השנים שבעדן משתלמת הקיצבה, וסך כל המענקים הפטורים מחולק במספר שנות העבודה שבשלהן הם נתקבלו, בצירוף סכום הקיצבה המזכה החודשית, עולה על 7990 ₪ לחודש (להלן-הסכום הכולל) יופחת הסכום הפטור החודשי של הקיצבה בסכום השווה למכפלת הקיצבה המזכה בהפרש שבין הסכום הכולל ל-7990 ₪ (להלן-ההפרש), מחולק בסכום הכולל; הוראה זו לא תחול אם מקבל הקיצבה בחר לשלם מס על אותו חלק מהמענקים הפטורים השווה להפרש כפול במספר שנות העבודה שבשלהן משתלמים המענקים;"

(2) לעניין חישוב הסכום הכולל, יובא בחשבון-

(א) אם המענק נתקבל לאחר תחילת קבלת הקיצבה, או בתוך חמש שנים שלפני תחילת קבלתה- מלוא הסכום;

(ב) אם המענק נתקבל בין השנה השישית לבין השנה החמש-עשרה שלפני תחילת קבלת הקיצבה- הסכום האמור בפסקת משנה (א) פחות 10% לכל שנה מהשנה השישית לקבלת המענק ועד השנה החמש-עשרה."

לפיסקה (5)

סעיף 9א(ד) לפקודה, קובע לאמור:

"נישום שבחר לשלם מס על חלק המענק כאמור בסעיף קטן (ג), יחולק חלק זה, בחלקים שווים, לתקופה של עד שש שנות מס המסתיימת בשנה שבה נתקבל המענק, ואולם רשאי המנהל, לפי בקשת הנישום, להתיר חלוקה לתקופה אחרת בתנאים שיקבע, לרבות תשלום מקדמה."

מוצע לבטל את הסעיף האמור, שכן אין בו צורך לאור מנגנון החדש של נוסחת השילוב, המוצע בסעיף 9א(ג) (ר' דברי הסבר לפסקה (4) של סעיף 4 להצעת החוק).

לפיסקה (6)

לאור הגבלת האפשרות בתיקון 3 להמשיך ולשמור כספי פיצויים שהיו בקופת הגמל לאחר הפרישה מהעבודה וחישוב המס בגינם, אלא אם יועדו לקצבה על כל המשתמע מכך, מוצע לאפשר לחוסך בקופת הגמל את השארת הכספים האמורים בקופת הגמל ובלבד שעל הרווחים הצבורים שאותם מושך היחיד קודם לגיל הזכאות יחולו שיעורי המס החלים על ריבית. בהתאם, מוצע לראות את הריבית והרווחים שנצברו על כספים אלה, למעט הפרשי ההצמדה כריבית, בדומה למתווה שנקבע בסעיף 3(ה4) לפקודה. במקרה בו מושך יחיד חלק מכספים שנצברו לזכותו בחשבון זה, מוצע לקבוע כי יראו את המשיכה כאילו היא על חשבון הריבית והקרן באופן יחסי. החל מגיל הזכאות, יחולו על כספים כאמור ההוראות החלות על קצבה.

לפיסקה (7)

סעיף 9א(ה) לפקודה עוסק במנגנון של היוון קצבה פטורה.

בנוסחו כיום, הסעיף מקנה פטור ממס בגין סכום המתקבל עקב היוון קצבה פטורה, וזאת עד לסכום

שהיה מתקבל מהיוון 35% מהקצבה המזכה. לאור השינויים המוצעים בהצעה זו, לפיהם, יוגדלו בהדרגה שיעורי הפטור לקצבה, יינתן לכלל הנישומים פטור אחיד בסכום המהווה שיעור מסכום קבוע, ויינתן פטור מלא בגין הקצבה המוכרת, מוצע, כי הסדר קבלת הפטור בעת היוון קצבה יותאם להסדר החדש המוצע לפטור מקצבה, כדלקמן:

הסכום המקסימאלי הפטור בהיוון יותאם לשיעורי הפטור המוגדלים לקצבה במסגרת הצעה זו. לפיכך, מוצע, כי האמור בפסקה (1) יימחק, ובמקומו ייקבע, כי סכום המתקבל עקב היוון קצבאות פטורות, יהיה פטור ממס ובלבד שסך כל הסכום המהווה הפטור לא יעלה על 67% ממכפלת 8190 שקלים חדשים במכפיל ההמרה להון כפי שהוגדר בסעיף קטן (א);

מובהר, כי קביעת סכום מקסימאלי לפטור בהיוון בפסקה (1), המתבסס על מקדם המרה אחיד, נועד להגשים אינטרסים של שוויון בין נישומים בעת היוון סכומי קצבה, ולמנוע שימוש לרעה באפיק ההשקעה של קופות הגמל לקצבה על ידי בעלי הון, לצורך הימנעות מתשלום מס אשר היה משולם על ידם באפיקי השקעה אחרים. לפיכך, פטור מלא בגין כספי קצבה מוכרת, לרבות בגין הרווחים שנצברו בגינם, יינתן רק בתנאי שהכספים יימשכו כקצבה. עם זאת, על מנת לעודד אנשים להשקיע כספים בקופות הגמל לקצבה ללא חשש מכפל מס במקרה של משיכה הונית, ניתנת האפשרות להוון את הכספים לסכום הוני..

מוצע, כי אחרי פסקה (2) תבוא פסקה (3) בה ייקבע, כי על אף הוראות סעיף 121 לפקודה, על סכום שהתקבל עקב היוון סכום הנובע מתשלומים פטורים, אשר אינו פטור לפי סעיף קטן (1), יוטל מס רק בגין מרכיב הרווח בחלק היחסי בשיעור של 15%. לעניין זה – "החלק היחסי" יוגדר כתוצאה המתקבלת מחלוקת הסכום המהווה שאינו פטור לפי פסקה (1) בסכום המתקבל מהיוון מלוא הקצבה המוכרת במועד ההיוון, "מרכיב הרווח בחלק היחסי" יוגדר כתוצאה המתקבלת מהכפלת החלק היחסי ברווח, ו"רווח" יוגדר כהפרש שבין סך כל התשלומים הפטורים שהופקדו בקופת הגמל לסכום המתקבל מהיוון מלוא הקצבה המוכרת במועד ההיוון;

מוצע, כי שיעורי הפטור לעניין הסכום המקסימאלי הפטור ייקבעו בהוראות שעה לשנים 2011-2024 באופן מדורג בהתאם לשיעורי הפטור המדורגים על הקצבה המזכה; בשנת המס 2012 יעמוד שיעור הפטור על 43.5%.

מוצע לקבוע, כי בקשה לקבלת פטור על סכום מהוון תוגש לא יאוחר מ 90 ימים מהמועד שבו פנה לבקש פטור על הקצבה המזכה, בטופס שקבע המנהל, שאחרת יחול על היוון הקצבה מס. תיקון מנגנון הפגיעה בפטור עקב משיכת פיצויים פטורים היה כזה, שיחיד שמשך את כספי הפיצויים תוך ניצול הפטור, פגע בקצבה הפטורה של היחיד באופן מהותי וללא תלות בגובה הסכום הפטור. התיקון המוצע יוצר קשר בין סכום הפיצויים שנתקבלו בפטור לבין הפגיעה בקצבה הפטורה. לאחר התיקון, יחיד שמשך את מלוא הפיצויים הפטורים מאבד את מלוא הפטור שהיה לו, ומשיכה חלקית של הפיצויים תפגע בפטור באופן יחסי לסכום הפיצויים שמשך בפטור.

סעיף קטן (ה) קובע:

(1) סכום המתקבל עקב היוון קצבה פטורה – פטור ממס ובלבד שסכום זה לא יעלה על הסכום שהיה מתקבל מהיוון 35% מהקצבה המזכה;

(2) ניתן פטור ממס לפי פסקה (1) לחלק מקצבה שהוון, יופחת מסכום הקצבה החודשית הפטורה לפי סעיף קטן (ב), בשנות המס שבשלחן הוון אותו חלק מהקצבה, סכום השווה לקצבה החודשית הפטורה שהוונה, כשהוא מוכפל ביחס שבין הסכום הנקוב בהגדרה "קצבה מזכה" בשנת המס שבה משולמת הקצבה, לבין הסכום שהיה נקוב באותה הגדרה בשנת המס שבה נעשה ההיוון.

לסעיף (8)

פסקה (1)

לשם מניעת תכנוני מס וניצול קופת הגמל לתוכנית הורשה של רווחי הון בפטור ממס, מוצע לקבוע כי אדם אשר חסך בקופת גמל לקצבה מוכרת, נפטר לאחר גיל 75 שנה ולא משך קצבה עד פטירתו, יראו אותו כאילו היוו את הקצבה המוכרת מיד בסמוך לפטירתו ויחולו הוראות סעיף (ה) לגבי ההיוון. הצורך במנגנון כאמור נובע ממכלול השיקולים למתן העדפה להפקדות לשם קבלת קצבה מוכרת. הואיל ומוצע שלא להגביל את הסכום שהופקד למטרת קצבה מוכרת לשם עידוד הקצבה כאמור, מוצע במקביל למנוע שימוש אשר לו לא כוונה הצעת החוק, קרי כתכנית הורשה פטורה ממס העוקפת את שוק ההון.

פסקה (2)

מוצע, כי ההוראה הקבועה בפסקה (1) לא תחול מקום בו הועברו כספי המוריש לקופת גמל של היורשים לשם משיכתם כקצבה מוכרת. יחד עם זאת, במקרים בהם הכספים נמשכו לשם מטרה כאמור אולם בשלב מאוחר יותר הם הונו על ידי היורשים, יחול עליהם סעיף (ה) לגבי היוון כאמור ויראו כתשלומים פטורים את התשלומים הקבועים בפסקה (4) להגדרה זו.

פסקה (3)

לגבי תכנית בה בוחר אדם במספר תשלומים מזערי מובטח ליורשיו, מוצע כי יראו בסכומים שיקבלו היורשים כקצבה או כקצבת שארים (בהתאם למיחות היורש), ואם בחר היורש כהיוון להוון את הקצבה, יחולו על היוון כאמור הוראות סעיף (ה)(3).

לסעיף 5 לתיקון סעיף 9ב

סעיף 9ב לפקודה קובע פטור ממס בשיעור של 35% על הכנסות שמקורן בסעיף 52(5) לפקודה, שמקבלים נישומים בהגיעם לגיל פרישה כהגדרתו בסעיף 9א(א) או שמקבלים שאירים ושאינם בגדר קצבה כמשמעותה בסעיף 9א לפקודה (קצבה המשתלמת מאת מעביד, מאת קופת גמל או על פי תכנית ביטוח). מוצע להתאים את הוראות הסעיף האמור לתיקון המוצע לסעיפים 9(16) ו-9א לפקודה, בסעיפים 3 ו-4 להצעת החוק, שלפיו הפטור ממס לעניין קצבאות שאירים מקופת גמל, מתכנית ביטוח או על פי דין יטופל במסגרת סעיף 9(16), ולקבוע כי כאשר המדובר בהכנסה לשאירים שמקורה בסעיף 52(5) לפקודה, והכנסה זו אינה קצבה הפטורה לפי סעיף 9(16) כנוסחו המוצע, יינתן הפטור הקיים בסעיף 9ב לפקודה.

לסעיף 6 לתיקון סעיף 32

סעיף 32, סעיף קטן (9), פסקה (א), פסקת משנה (2), קובע, כי לא יותרו בניכוי תשלומים ששילמה חברה אשר היא בשליטתם של לא יותר מ-5 בני אדם, כמשמעותה בסעיף 76 לפקודה, לקופת גמל בשל חבר, למעט תשלומים לקופת גמל לפיצויים או לקצבה בשיעורים ובתנאים שנקבעו בסעיף 22 לחוק הפיקוח על קופות גמל עד תקרה, ולמעט תשלומים לקרן השתלמות עד לסך של 4.5% ממשכורתו הקובעת של החבר;

בבסיס הסעיף טמונה ההנחה, כי לחברה כאמור, שליטה על התשלומים לעצמם ותכליתו למנוע ניצול לרעה של הוראות החוק בנסיבות אלה, על ידי הפרשה מלאכותית לקופות גמל למטרות שונות, תוך ניצול

ההטבה של ניכוי ההוצאה מההכנסה החייבת מחד וניצול הטבות המס בעת משיכת הכספים מהקופות, וזאת ללא הגשמת התכליות שבבסיס ההטבות השונות.

לאור השינויים שחלו בהוראות החוק בשנים האחרונות, והקשחת התנאים למשיכת כספים מקופות הגמל שלא על דרך של קצבה, פחת החשש ממהלכים שמטרתם הפחתת מס בלבד, ולפיכך, אין עוד צורך בהגבלת הסכומים המופקדים על ידי חברה כאמור, לקופת גמל לקצבה מעבר למגבלה הכללית הקבועה בסעיף 17 סעיף קטן (5) לפקודה, המתיר הוצאה כאמור עד לשיעור מגובה ההכנסה של החבר בהתאם לתנאי סעיף 22 לחוק הפיקוח על קופות גמל.

עם זאת, החשש כי אי הגבלת סכומי ההפקדה למטרת פיצויים ינוצל לרעה על ידי הפקדת כספים לקופות גמל למטרה זו בהתאם להיקף ההכנסות או ההפסדים של החברה בשנה מסוימת עודנו קיים, ולפיכך, יש להותיר על כנה את המגבלה הקיימת לעניין תקרת ההפקדה המותרת בניכוי לפיצויים, הצמודה לתקרת הפטור למענקי פרישה הקבוע בסעיף 9, סעיף קטן (א7) לפקודה;

כמו כן, מאותן סיבות, יש להותיר על כנה את המגבלה הקיימת לעניין התרה בניכוי של סכומים ששולמו לקרן השתלמות, עד לסכום השווה ל- 4.5% ממשכורתו הקובעת של החבר, בדומה למגבלה הקיימת לעניין הפקדה כאמור של שכיר המעוגנת בסעיף 17 סעיף קטן (א5);

לפיכך, מוצע, כי יתוקן הסעיף וייקבע בו, כי לא יותרו בניכוי תשלומים לקופת גמל לפיצויים ששילמה חברה כאמור בפסקת משנה (1) בשל חבר בסכום העולה על 11,950 שקלים חדשים ותשלומים לקרן השתלמות בסכום העולה על 4.5% ממשכורתו הקובעת של החבר;

מנגד הוראות הסעיף הגדילו את הפטור הניתן לקצבה ולמעשה הכנסתו של יחיד המקבל קצבה עד לגובה של כ 120,000 ₪ בשנה לא ימוסו כלל וסכומים נוספים ימוסו בשיעורי מס מופחתים של 14%- מנגנון זה יכול לעודד בעלי שליטה בחברת מעטים למשוך את הכספים הצבורים בחברה שבבעלותם בדרך של קצבה. לפיכך, מוצע להגביל את הקצבה להסדר פנסיה תקציבית הדומה להסדרים שהיו נקבעים בשוק חופשי שאין בו יחסים מיוחדים.

לסעיף 7 לתיקון סעיף 87

סעיף 87 מעניק סמכות לשר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, לקבוע כללים בדבר חיוב במס, החייב בו ושיעוריו, בעת משיכה "שלא כדין" של כספים מקופת גמל. בסעיפים קטנים (ב) ו- (ג) נקבע, כי משיכה חד פעמית של כספים מקופת גמל לקצבה, לרבות על דרך של היוון כספים הצבורים בקופת גמל לקצבה, תיחשב למשיכה "שלא כדין" לענין זה, וזאת למעט סכומים הפטורים לפי סעיף 9א ולמעט מקרים מיוחדים המפורטים בסעיף קטן (ג) או בתקנות.

סעיפים קטנים (ב) ו- (ג) בנוסחם הנוכחי נועדו למנוע ניצול לרעה של מנגנוני ההטבות שהיו קיימים בטרם תיקונו של חוק הפיקוח על קופות גמל, ואשר אפשרו לכאורה מעבר בין מסלולי החיסכון השונים, כך שניתן היה להינות הן מהטבות המס הניתנות להפקדות בקופת הגמל לקצבה העדיפות על אלה שניתנו בעת ההפקדה לקופת גמל לתגמולים, והן מהטבות המס שניתנו בעת משיכת חסכונות מקופת הגמל לתגמולים.

לאור העובדה שאין עוד אפשרות למעבר בין מסלולי החיסכון, וכן הואיל ובתיקון 3 לחוק הפיקוח על

קופות גמל נקבע כי משיכת כספים שיועדו לקצבה באמצעות היוונם לסכום חד פעמי תותר בתנאי שהמושך הותיר בידיו סכום להבטחת קצבה מזערית אין עוד צורך בהגבלה כאמור, ומוצע, כי היוון קצבה ייחשב כמשיכה כדין ובלבד שנעשה בהתאם לתנאים הקבועים בסעיף 23 לחוק הפיקוח על קופות גמל והתקנות שנקבעו מכוחו, ובפרט, הותרת קצבה מזערית להבטחת מקור פרנסה לקיומו של היחיד לשארית חייו. לאור האמור, סכומים שנמשכו כדין והם מעבר לפטור הקבוע בסעיף 9א יחויבו בשיעורי המס הקבועים בסעיף 121 לפקודה ולא ב-35%.

כמו כן, מוצע להותיר בידי שר האוצר את הסמכות לקבוע מקרים שבהם לא יוחלו כללי החיוב במס שנקבעו מכוח סעיף קטן (א), וזאת למרות שבוצעה משיכה "שלא כדין". סמכות זאת נועדה לאפשר משיכת כספים במקרים חריגים בהן לנישום צורך מידי בכספים כגון היעדר מקורות הכנסה לצורך קיום בסיסי או לצורך טיפול רפואי הכרחי, וכאשר לא יהא בשיעור המס המוגדל בכדי להרתיע את הנישום מפני משיכת הכספים.

בנוסף, ומאחר שתקנות לפי סעיף (א) נועדו להרתיע נישומים מפני משיכת כספים מבלי להותיר לרשותם קצבה מזערית, מוצע, לעגן הוראה דומה להוראה הקיימת בסעיף 87, סעיף קטן (ג), פסקה (3), ולקבוע, כי בכל מקרה תקנות מכוח סעיף קטן (א) העוסקות בחיוב במס, בחייב ובשיעורי המס, לא יחולו על כספים ששיעור המס החל עליהם על פי הוראות הפקודה גבוה משיעור המס הקבוע בתקנות.

לסעיף 8 לתיקון סעיף 120א

מוצע, כי תקרת קצבה מזכה תכלל בהגדרה "הנחות סוציאליות" שבסעיף 120א, לצורך הצמדתם לשיעור עליית המדד מכוח סעיף 120ב.

לסעיף 9- הוראת שעה

מוצע, כי יוגדל הפטור ממס למי שהגיע לגיל פרישה, עד ל- 67% מתקרת קצבה מזכה כהגדרתה בסעיף בהתאם לשיעורים המפורטים להלן;

בשנות המס 2012 עד 2015 סכום הפטור יהיה בסך השווה ל 43.5% מתקרת קצבה מזכה;
בשנות המס 2016 עד 2019 סכום הפטור יהיה בסך השווה ל- 49% מתקרת קצבה מזכה;
בשנות המס 2020 עד 2024 סכום הפטור יהיה בסך השווה ל- 52% מתקרת קצבה מזכה;
בשנת המס 2025 סכום הפטור יהיה בסך השווה ל-67% מתקרת קצבה מזכה.

לסעיף 10- תחילה והוראות מעבר

לסעיפים קטנים (א) ו-(ב)

מוצע כי תחילתו של חוק זה, למעט סעיף 8(ג)(1) לפקודה כנוסחו בסעיף 2 לחוק זה, תהיה ביום 1.1.2012, והוא יחול על קצבה המשתלמת בעד תקופה שתחילתה ביום התחילה ואילך. יחד עם זאת, התיקון לסעיף 8(ג)(1) העוסק בפריסה של הפרשי קצבה יחול כבר ביום 1.1.2011, לגבי הפרשי קצבה שהשתלמו לאחר מועד זה ואילך. תיקון זה נדרש הואיל והפרשי קצבה לא נכללו במסגרת ההכנסות אותן ניתן לפרוס לפי סעיף 8(ג) דבר שיצר פגיעה במקבלי הפרשי קצבאות, כפי שהוסבר לעיל.
לסעיף קטן (ג)

מוצע כי הוראות סעיף 9א(ג) לפקודה, כנוסחו בתיקון זה, העוסקות במענקים פטורים ובהשפעתם על הפטור לקצבה ("נוסחת השילוב") יחולו רק על מי שביום התחילה של תיקון זה הגיע לגיל הזכאות כהגדרתו בסעיף האמור, קרי גיל פרישה, או הגיל שבו החל יחיד לקבל קצבה מזכה, כולה או חלקה, לפי המאוחר. לגבי מי שהגיע לגיל הזכאות כהגדרתו בתיקון זה לפני יום התחילה, יחול סעיף 9א(ג) כנוסחו לפני התיקון המוצע, ותחול הגדרת "מענק פטור" כהגדרתו בסעיף 9א(א) לפקודה כנוסחו לפני התיקון המוצע.

לסעיף קטן (ד) מוצע, כי אדם שטרם הגיע לגיל הזכאות (שכן מי שהגיע לגיל הזכאות חל עליו סעיף קטן (ג)), וקיבל מענק פטור, כהגדרתו בסעיף 9א(א) לפקודה כנוסחו לפני תיקון זה, לפני יום התחילה של תיקון זה, שהיה בא בחשבון לצורך חישוב נוסחת השילוב טרם תיקונה בהצעה זו, תחול עליו נוסחת השילוב כפי שמוצעת בהצעה זו אלא אם כן בחר, בהודעה לפקיד שומה שהגיש בתוך 90 ימים מיום פרסומו של חוק זה, כי לעניין חישוב הפחתת סכום הפטור החדשי של הקצבה יחולו עליו הוראות סעיף 9א(ג) לפקודה וההגדרה "מענק פטור" שבסעיף 9א(א) לפקודה, כנוסחם ערב יום התחילה, וזאת הן לגבי המענק האמור והן לגבי מענקים נוספים שקיבל לפני יום התחילה או שיקבל לאחריו.

לסעיף קטן (ה)

מוצע, כי אדם שטרם הגיע לגיל הזכאות (שכן מי שהגיע לגיל הזכאות חל עליו סעיף קטן (ג)), וקיבל מענק פטור, כהגדרתו בסעיף 9א(א) לפקודה כנוסחו לפני תיקון זה, לפני יום התחילה של תיקון זה, שלא היה בא בחשבון לצורך חישוב נוסחת השילוב טרם תיקונה בהצעה זו, לא תחול עליו נוסחת השילוב כפי שמוצעת בהצעה זו.

לסעיף 11

מוצע להתאים את הוראות חוק הפיקוח על קופות גמל לסעיף 4(6) להצעה זו, לפיו מוצע לאפשר לחוסך בקופת הגמל את השארת הכספים האמורים בקופת הגמל מבלי לחייב אותו להפוך אותם לחלק מהקצבה.

ג. השפעת החוק המוצע על החוק הקיים

יתוקנו סעיפים 8, 9, 9א, 87, 32, ו-120 א לחוק.

ד. השפעת החוק המוצע על התקן המנהלי

אין.

ה. השפעת החוק המוצע על תקציב המדינה

עלות בשנה ראשונה מוערכת ב-110 מיליון ₪. העלות תגדל בהדרגתיות, בהתאם להעלאת החלק הפטור של הקצבה, והיא תגיע ל-340 מיליון ש"ח במיצוי מלא, החל משנת 2025.

ו. המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (כלכלי – פיסקאלי) אישר את טיוטת החוק

ז. הממונה על התקציבים במשרד האוצר אישר את טיוטת החוק

ח. להלן נוסח החוק:

הצעת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (מס'.....והוראת שעה)(הטבות מס לקצבה), התשע"ב-2011

- תיקון סעיף 1 1. בפקודת מס הכנסה² (להלן - הפקודה), בסעיף 1, בהגדרה "קופת גמל", "קופת גמל לתגמולים", "קופת גמל לפיצויים", "קופת גמל לקצבה", "קרן השתלמות" ו"קופת ביטוח", במקום "ו"קופת ביטוח" יבוא "קרן ותיקה", "קופת ביטוח" ו-"תכנית ביטוח".
- תיקון סעיף 8 2. בסעיף 8(ג) לפקודה, בפסקה (1), אחרי "הפרשי שכר" יבוא "או הפרשי קצבה" ובסופה יבוא "לעניין זה, "קצבה" - קצבה המשתלמת מכוח הסדר פנסיה תקציבית כהגדרתו בסעיף 9(16), וכן קצבה כאמור בפסקאות (2) עד (3א) להגדרה "הכנסה מיגיעה אישית" שבסעיף 1".
- תיקון סעיף 9 3. בסעיף 9 לפקודה, במקום פסקה (16) יבוא:
- "(16) (א) קצבת שאירים הנובעת מתשלומים פטורים;
- (ב) קצבת שאירים שאינה נובעת מתשלומים פטורים, המשתלמת מקופת גמל לקצבה או בהתאם לתכנית ביטוח, או המשתלמת מכוח הסדר פנסיה תקציבית, והכל בסכום שאינו עולה על תקרת קצבה מזכה;
- לעניין פסקה זו -
- "הסדר פנסיה תקציבית" - הסדר לפי דין או הסכם לרבות הסכם קיבוצי, שלפיו תשולם קצבה מדי חודש באופן רציף, מקופת המעביד, לעובד שפרש מעבודתו במשך כל ימי חייו, ולאחר מותו - לשאירו;
- "קצבת שאירים" - קצבה המשולמת עקב פטירתו של אדם, לאחד מאלה:
- (1) בן זוגו של הנפטר בעת הפטירה, לרבות מי שהיה הידוע בציבור כבן זוגו של הנפטר;
- (2) ילדו של הנפטר, לרבות ילדו המאומץ, וכן ילדו של בן זוגו של הנפטר, ובלבד שטרם מלאו לו 21 שנים או שאין לו כושר להשתכר מעבודה או ממשלח יד;
- (3) הורה של הנפטר שכל פרנסתו על הנפטר ערב פטירתו, ואין לו כושר להשתכר מעבודה או ממשלח יד;
- "תשלומים פטורים" - כהגדרתם בסעיף 9א;"
- תיקון סעיף 9א 4. בסעיף 9א לפקודה -

² דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 6, עמ' 120; ס"ח התשע"ב, עמ' 42.

(1) בסעיף קטן (א) -

(א) בהגדרה "קצבה", בסופה יבוא "והכל למעט קצבת שאירים כהגדרתה בסעיף 9(16)";

(ב) במקום ההגדרה "קצבה מוכרת" יבוא:

"קצבה מוכרת" - חלק מקצבה המשולמת על ידי קופת גמל לקצבה שאינה קרן ותיקה, הנובע מתשלומים פטורים; "תשלומים פטורים" - כל אחד מאלה:

(1) סכומים ששילמו עובד ומעבידו, בעבור העובד, לקופת גמל לקצבה, על חשבון מרכיב תגמולי העובד ועל חשבון מרכיב תגמולי המעביד, העולים על השיעור להפקדה כשהוא מוכפל במשכורתו של העובד או בסכום התקרה, לפי הנמוך מביניהם; לעניין זה, "השיעור להפקדה", "מרכיב תגמולי מעביד", "משכורת" ו- "סכום התקרה" - כהגדרתם בסעיף 3(ה3);

(2) כספים שהועברו לחשבון חדש כאמור בסעיף 23(א)(2) או (22) לחוק הפיקוח על קופות הגמל;

(3) סכומים ששילם יחיד בעד עצמו לקופת גמל לקצבה, ללא תשלום מקביל מטעם מעביד, ושהיחיד אינו זכאי בשלהם לזיכוי לפי סעיף 45 או לניכוי לפי סעיף 47;

(4) התשלומים הפטורים כאמור בפסקאות (1) עד (3), שהיו בקופת גמל של יחיד בעת שנפטר; "

(ג) במקום ההגדרה "קצבה מזכה" יבוא:

"קצבה מזכה" - סך כל הקצבאות שמקבל אדם, למעט קצבה מוכרת;

"תקרת הקצבה המזכה" - 8190 שקלים חדשים;

"גיל הזכאות" - גיל הפרישה או הגיל שבו החל יחיד לקבל קצבה מזכה, כולה או חלקה, לפי המאוחר; "

(ד) אחרי ההגדרה "גיל פרישה" יבוא:

"מכפיל ההמרה להון" - 180 או מכפיל אחר שקבע שר האוצר בצו. "

(ה) ההגדרה "מענק פטור" - תימחק;

(2) במקום סעיף קטן (ב) יבוא :

"(ב) קצבה מזכה שמקבל יחיד שהגיע לגיל פרישה, תהיה פטורה ממס עד לסכום שלא יעלה על 67% מתקרת הקצבה המזכה." ;

(3) במקום סעיף קטן (ב1) יבוא :

"(ב1) הקצבה המוכרת שמקבל אחד מאלה, פטורה ממס :

(1) יחיד שמלאו לו 60 שנים ;

(2) יחיד שפרש פרישה מוקדמת כאמור בפסקה (2) להגדרה

"גיל פרישה" שבסעיף קטן (א).";

(4) במקום סעיף קטן (ג) יבוא :

"(ג) (1) בסעיף קטן זה-

"יתרת ההון הפטורה"- הסכום המתקבל מהפחתת הסכום האמור בפסקת משנה (ב) מהסכום האמור בפסקת משנה (א) :

(א) סכום השווה ל-67% מתקרת הקצבה המזכה כשהוא מוכפל במכפיל ההמרה להון ;

(ב) המענקים הפטורים כשהם צמודים למדד מהיום שבו התקבלו עד ליום 1 בינואר בשנה שבה חל גיל הזכאות, ומוכפלים במקדם ; בסעיף זה "מקדם"- סכום השווה ל-35% מתקרת הקצבה המזכה כשהוא מוכפל במכפיל ההמרה להון, כשהוא מחולק בסכום המתקבל כתוצאה מהכפלת שני אלה-

(1) הסכום הפטור המרבי לכל שנת עבודה כאמור בסעיף 9(א7)(א)(2) ;

(2) מספר שנות העבודה כאמור בהגדרה "מענקים פטורים" ;

"מענקים פטורים"- סכום המענקים הפטורים לפי סעיף 9(א7)(א) שקיבל יחיד בעד שנות עבודתו שקדמו לגיל הזכאות, ולא יותר מ-32 שנות עבודה שקדמו לגיל הזכאות, ולמעט מענקים שקיבל יחיד שחלה עליו פסקה (2) להגדרת "גיל פרישה".

(2) על אף הוראות סעיף קטן (ב), נישום הזכאי לפטור ממס לפי הסעיף הקטן האמור, שקיבל גם מענקים פטורים, לא יעלה סכום הפטור לגביו, לפי אותו סעיף קטן, על יתרת ההון הפטורה כשהיא מעודכנת לפי הוראות פסקה (3), ומחולקת במכפיל ההמרה להון.

(3) ב-1 בינואר של כל שנת מס, החל ב-1 בינואר של השנה שבה חל גיל הזכאות, תתואם יתרת ההון הפטורה בהתאם להוראות סעיף 120ב.;"

(5) סעיף קטן (ד) - בטל;

(6) אחרי סעיף קטן (ד) יבוא-

"(ד1) על אף האמור בסעיף 125ג(ה), ריבית ורווחים אחרים שמשך יחיד שלא בדרך של קצבה, בטרם הגיע לגיל הזכאות, ושנובעים מכספים כאמור בפסקה (2) להגדרה "תשלומים פטורים", יראו אותם כריבית; ואולם רווחים שקיבל כאמור בסכום הפרשי הצמדה שחושבו על הכספים כאמור יראו אותם כהכנסה מהפרשי הצמדה; משך חלק מהכספים כאמור, יראו אותם כאילו נמשכו על חשבון קרן וריבית באופן יחסי;"

(7) במקום סעיף קטן (ה) יבוא:

"(ה) (1) סכום שקיבל יחיד עקב היוון קצבאות - פטור ממס עד לסכום כולל שלא יעלה על 67% ממכפלת תקרת הקצבה המזכה במכפיל ההמרה להון, ואם קיבל היחיד מענקים פטורים כאמור בסעיף קטן (ג) - עד ליתרת ההון הפטורה כהגדרתה בסעיף הקטן האמור, ובלבד שהיחיד הגיש לפקיד השומה בקשה לקבלת פטור, בטופס שקבע המנהל, על סכום מהוון לפי פסקה זו, לא יאוחר מתום 90 ימים מהיום שבו החל לקבל פטור בגין קצבה מזכה.

(2) ניתן פטור ממס לפי פסקה (1), יופחת סכום הפטור לפי סעיפים קטנים (ב) ו-(ג) בסכום השווה לסכום הפטור לפי פסקה (1) כשהוא מחולק במכפיל ההמרה להון.

(3) על אף הוראות סעיף 121 לפקודה, על סכום שהתקבל עקב היוון קצבה מוכרת, אשר אינו פטור ממס לפי פסקה (1), יוטל מס רק בשל מרכיב הרווח היחסי, בשיעור של 15%; לעניין זה -

"מרכיב הרווח היחסי" - הסכום המתקבל מחלוקת הסכום
האמור בפסקת משנה (א) בסכום האמור בפסקת משנה
(ב):

(א) הסכום שהתקבל עקב היוון קצבה מוכרת, כשהוא
מוכפל בהפרש החיובי שבין היתרה הצבורה לבין
התשלומים הפטורים;
(ב) היתרה הצבורה;

"היתרה הצבורה" - הכספים שנצברו לזכותו של יחיד בחשבונו
בקופת גמל לקצבה שאינה קרן ותיקה, עד למועד חישוב
רווחי הקופה שקדם לגיל הזכאות של היחיד, והנובעים
מתשלומים פטורים."

(8) אחרי סעיף (ה) יבוא:

"(ו) (1) יחיד שנפטר לאחר שמלאו לו 75 שנה וטרם החל לקבל
קצבה מוכרת, יראו אותו כמי שהיוון את הקצבה המוכרת קודם
לפטירתו ויחולו על היוון כאמור הוראות סעיף (ה);
(2) על אף האמור בפסקה (1), תשלומים פטורים כאמור
בפסקה (4) להגדרה "תשלומים פטורים" וכן ריבית ורווחים
בגינם, שהועברו לקופת גמל לקצבה של היורשים לשם משיכתם
כקצבה מוכרת, יהיו פטורים ממס, ובלבד שאם הונו יחול על
ההיוון סעיף (ה) ויראו כתשלומים פטורים את התשלומים
כאמור בפסקה (4) להגדרה "תשלומים פטורים".

(3) יחיד שנפטר לאחר שהתחיל לקבל קצבה מוכרת מקופת
גמל לקצבה בתוכנית שבה יש מספר תשלומי קצבה מזערי
מובטח עבורו או עבור יורשיו, יראו ביתרת התשלומים
המשולמים ליורשיו כקצבה, או כקצבת שארים, לפי העניין,
אולם אם ביקש היורש להוון את יתרת התשלומים יחול על
היוון כאמור סעיף (ה)(3).

תיקון סעיף 39 5. בסעיף 9ב לפקודה, המילים "או שמקבלים שאירים" - יימחקו, ואחרי
"כמשמעותה בסעיף 9א(א)" יבוא "או שמקבלים שאירים ואשר אינה פטורה
לפי סעיף 9(16)".

תיקון סעיף 32 6. בסעיף 32(9)(א) לפקודה, במקום פסקת משנה (2) המסתיימת במילים
"ממשכורתו הקובעת של החבר" יבוא:

"(2) תשלומים לקופת גמל לקצבה, בעד מרכיב הפיצויים כהגדרתו בחוק הפיקוח על קופות גמל, ששילמה חברה כאמור בפסקת משנה (1) בשל חבר, בסכום העולה על 11,950 שקלים חדשים, ותשלומים לקרן השתלמות בסכום העולה על 4.5% ממשכורתו הקובעת של החבר;"

"(3) קצבה ששילמה חברה כאמור בפסקת משנה (1) לעובד, שהיה בעל שליטה בה או לקרובו, העולה על משכורתו הממוצעת בתקופת עבודתו ומוכפלת ב-1.5% בגין כל שנת עבודה; בפסקה זו "שכר ממוצע"- סך כל התשלומים ששולמו לעובד בהתאם לסעיף 2(2) לפקודה במהלך כל שנות עבודתו בחברה, חלקי שנות עבודתו בחברה.

7. תיקון סעיף 87 בסעיף 87 לפקודה -

(1) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

"(1א) תקנות לפי סעיף קטן (א) לא יחולו על כספים שסכום המס החל עליהם לפי הוראות פקודה זו גבוה מסכום המס שיחול עליהם בשל החלת התקנות כאמור, ויחולו לגביהם הוראות פקודה זו;"

(2) סעיפים קטנים (ב) ו-(ג) - בטלים.

8. תיקון סעיף 120 בסעיף 120 לפקודה, בהגדרה "הנחות סוציאליות", במקום "קצבה מזכה כמשמעותה בסעיף 9א(א), הסכום הפטור על פי סעיף 9א(ב) והסכום הנקוב בסעיף 9א(ג)" יבוא "תקרת הקצבה המזכה כהגדרתה בסעיף 9א(א)";

9. הוראת שעה לשנים 2012 עד 2024 יקראו את סעיף 9א לפקודה, כך: 2012 עד 2024 לענין סעיף 9א

(1) לגבי שנות המס 2012 עד 2015 - בכל מקום בסעיף, במקום "67%" יקראו "43.5%";

(2) לגבי שנות המס 2016 עד 2019 - בכל מקום בסעיף, במקום "67%" יקראו "49%";

(3) לגבי שנות המס 2020 עד 2024 בכל מקום בסעיף, במקום "67%" יקראו "52%".

10. תחילה, תחולה והוראות מעבר (א) תחילתו של חוק זה, למעט סעיף 8(ג)(1) לפקודה, כנוסחו בסעיף 2 לחוק זה, ביום ו' בטבת התשע"ב (1 בינואר 2012) (בסעיף זה - יום התחילה), והוא יחול על קצבה המשתלמת בעד תקופה שתחילתה ביום האמור או לאחריו.

(ב) תחילתו של סעיף 8(ג)(1) לפקודה, כנוסחו בסעיף 2 לחוק זה, ביום כ"ה בטבת התשע"א (1 בינואר 2011), והוא יחול על הפרשי קצבה המשתלמים ביום האמור או לאחריו.

(ג) הוראות סעיף 9א(ג) לפקודה, כנוסחו בסעיף 4(4) לחוק זה, יחולו על מי שהגיע לגיל הזכאות כהגדרתו בסעיף 9א(א) לפקודה, כנוסחו בסעיף 4(1) לחוק זה (בסעיף זה - גיל הזכאות) ביום התחילה ואילך; על מי שהגיע לגיל הזכאות לפני יום התחילה יחולו הוראות סעיף 9א(ג) לפקודה וההגדרה "מענק פטור" שבסעיף 9א(א) לפקודה, כנוסחם ערב יום התחילה.

(ד) קיבל אדם לפני יום התחילה מענק פטור כהגדרתו בסעיף 9א(א) לפקודה, כנוסחו ערב יום התחילה, שהיה מובא בחשבון לעניין סעיף 9א(ג) לפקודה, כנוסחו ערב יום התחילה, ואותו אדם טרם הגיע לגיל הזכאות ערב היום האמור, יחולו עליו הוראות סעיף 9א(ג) לפקודה, כנוסחו בסעיף 4(4) לחוק זה, אלא אם כן בחר, בהודעה לפקיד שומה שהגיש בתוך 90 ימים מיום פרסומו של חוק זה, כי לעניין חישוב הפחתת סכום הפטור החדשי של הקצבה יחולו עליו הוראות סעיף 9א(ג) לפקודה וההגדרה "מענק פטור" שבסעיף 9א(א) לפקודה, כנוסחם ערב יום התחילה, וזאת הן לגבי המענק האמור והן לגבי מענקים נוספים שקיבל לפני יום התחילה או שקיבל לאחר יום התחילה;

(ה) קיבל אדם לפני יום התחילה מענק פטור כהגדרתו בסעיף 9א(א) לפקודה, כנוסחו ערב יום התחילה (בסעיף קטן זה - ההגדרה הישנה למענק פטור), ואותו מענק לא היה מובא בחשבון לעניין סעיף 9א(ג) לפקודה, כנוסחו ערב יום התחילה, או קיבל אדם לפני יום התחילה מענק נוסף לקצבה ששולם כאמור בפסקאות (1) עד (3) להגדרה הישנה למענק פטור, לא יובא המענק האמור בחשבון לעניין סעיף 9א(ג) לפקודה, כנוסחו בסעיף 4(4) לחוק זה.

(ו) על אף הוראות סעיף 9א(ה) לפקודה, כנוסחו בסעיף 4(6) לחוק זה, הגיע אדם לגיל הזכאות לפני יום פרסומו של חוק זה, רשאי הוא להגיש לפקיד השומה בקשה כאמור באותו סעיף, בתוך 90 ימים מיום הפרסום האמור.

תיקון חוק הפיקוח 11. בסעיף 23 לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005³ -
על שירותים
פיננסיים

(1) בסעיף קטן (א) -

(א) ברישה, אחרי "לקופת גמל אחרת" יבוא "מחשבון אחד בקופת גמל לחשבון אחר";

(ב) בפסקה (1)(א), אחרי "תיעשה רק" יבוא "ממרכיב הפיצויים או";

³ ס"ח התשס"ה, עמ' ____; ס"ח ____.

(ג) בפסקה (1)(ב), אחרי "ממרכיב הפיצויים" יבוא "על משיכה של כספים מחשבון חדש כאמור בפסקאות (2א) או (2ב)";

(ד) אחרי פסקה (2) יבוא:

"(2א) העברה של כספים המגיעים למוטב מקופת גמל לא משלמת לקצבה, מקופת גמל לתגמולים או מקופת גמל אישית לפיצויים לחשבון חדש בקופת גמל לא משלמת לקצבה על שמו של המוטב, שלא ניתן יהיה להפקיד אליו תשלומי כספים נוספים;

(2ב) העברה של כספים ממרכיב הפיצויים בקופת גמל לא משלמת לקצבה, קופת גמל אישית לפיצויים לחשבון חדש בקופת גמל לא משלמת לקצבה על שמו של העמית, שלא ניתן יהיה להפקיד אליו תשלומי כספים נוספים, וזאת לאחר שנוכה מהסכום האמור מס בהתאם להוראות סעיף 164 לפקודת מס הכנסה לגבי החלק שאינו פטור לפי סעיף 9(7א) לפקודה האמורה.

(2) בסעיף קטן (ה), אחרי הגדרה "חוק הביטוח הלאומי" יבוא:

"מרכיב התגמולים" – המרכיבים בחשבון קופת גמל לקצבה של תשלומים שאינם מרכיב הפיצויים.